

TARTU ÜLIKOOL
SOTSIAALTEADUSTE VALDKOND
NARVA KOLLEDŽ
ÕPPEKAVA „NOORSOOTÖÖ“

Olesja Blinova

VÕÕRKEELTE ÕPPIMINE NOORTE SEAS MITTEFORMAALSETE MEETODITE ABIL
„ÕPPIDA KEELI ON OLULINE, KUID VEEL OLULISEM ON ÕPPIDA NEID KOOS!“
PROJEKTI NÄITEL

Lõputöö

Juhendaja Elvira Küün, MA

Narva 2023

Autor on koostanud töö iseseisvalt. Kõik töö koostamisel kasutatud teiste autorite tööd, põhimõttelised seisukohad, kirjandusallikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

Olesja Blinova

SISUKORD

SISSEJUHATUS	4
1. TEOREETILINE OSA	6
1.1 Võõrkeelte õppimine.....	6
1.2 Võõrkeelte õppimise vajadus	7
1.3 Mitteformaalne õpe	8
1.4 Mitteformaalsed meetodid võõrkeelte õppimise jaoks	9
1.5 Noortekohtumised kui mitteformaalne meetod keelte õppimise jaoks.....	10
1.6 12–17-aastaste noorte vajadused	11
2. EMPIIRILINE OSA	14
2.1 Uurimuse eesmärk	14
2.2 Uurimisviis.....	14
2.3 Uuringu meetodika	14
2.4. Valim.....	15
2.5 Uuringu läbiviimine	16
2.6. Tulemuste analüüsi meetod.....	17
2.7 Uuringutulemuste analüüs ja arutelu	17
2.7.1 Vaatluse tulemused	17
2.7.2 Uurimistulemuste arutelu.....	25
2.8 Uuringu järeldused ja ettepanekud.....	27
KOKKUVÕTE	29
SUMMARY	31
LISA	37

SISSEJUHATUS

Eesti linnades, kus on suur venekeelsete inimeste osakaal, ei piisa võimalustest rakendada saavutatud eesti keele oskusi praktikas, kuna eestikeelseid inimesi on neis paigus üha vähemaks jäänud. Eesti Statistikaameti andmetel kahanes Ida-Virumaal 12 aasta jooksul eestlaste osa 20%-st 19,5%-ni. Muutus on küll väike, kuid vastassuunaline, võrreldes kõigi teiste maakondadega, kus eestlaste osatähtsus on suurenenud (Tiit jt 2015: 13). Sarnane olukord on Eesti linnades, kus on vastupidiselt eestikeelsete inimeste osakaal suur ning seetõttu ei leidu noorte jaoks üldjuhul piisavalt võimalusi rakendada vene keele kui võõrkeele praktikat. Keelekeskkonna tähtsusele viitavad põhikooli eesti keele teise keelena lõpueksamite tulemuste erinevused maakonniti. Kõige kehvemad on need Ida-Virumaal, kus B1-taseme saavutas 52% õpilastest. Võrdluseks, Harjumaal saavutab sama taseme 68% ning kõige paremate tulemustega Tartumaal ja Valgamaal vastavalt 80% ja 82% eksami sooritanutest. Harjumaa ja Ida-Virumaa eksaminandid moodustavad suure enamuse (89%) kõigist põhikooli eesti keel teise keelena lõpueksamit teinud eksaminandidest. Ka eesti keele kasutus on Ida-Virumaal kõige harvem: eesti keelt kasutab seal igapäevaselt vaid 14% 11. klassi õpilastest, Tallinnas 24% ning mujal Eestis 33%. Integratsiooni monitooringu andmeil pole ligi pooltel (47%) 15–24 aastatel eestlastel üldse kontakte venelastega ja vaid 16% on olnud palju kontakte. Muust rahvusest noorte hulgas on sagedasi kontakte eestlastega 39%-l ja üldse pole kontakte 17%-l (Valk 2015: 10).

Peale selle tuginedes "Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele" ning teiste seaduste muutmise seadusele toimub juba 2024. aastal üleminek eestikeelsele haridusele lasteaedades ning 1. ja 4. klassis, et 2030. aastaks täielikult üle minna eestikeelsele õppele. Selleks on vaja suurendada kõigil õppetasemetel eestikeelse õppe mahtu ning tagada selleks vajaliku eesti keele oskusega haridustöötajate olemasolu. Sega muutub eesti keele õppimine veelgi aktuaalsemaks (Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning teiste seaduste muutmise seadus 2022).

Võõrkeele õpetamise jaoks on loodud erinevad meetodid nii formaal- kui ka mitteformaalhariduses: eesmärgistatud õppimine, vabatahtlikkus, õppijakesksus, individuaalse ja sotsiaalse õppe sidumine, mitmekesine metoodika ja paindlik õppekorraldus. Esimesena on toodud välja keelekeskkond, mis on tulemusliku keeleõppe seisukohalt lausa kohustuslik. See tähendab seda, et õppijal peab olema võimalus aeg-ajalt kokku puutuda õpitava keele kõnelejate ja nende keskkonnaga (Kikerpill & Kingisepp, 2000).

Mitteformaalne keeleõpe omakorda annab noortele võimaluse mitte ainult õppida keelt, vaid omandada lisaks keeleõppele ka muid pädevusi. Siin saavad noored teadlikumaks iseendast,

õpivad erinevaid suhtlemisoskuse komponente (eneseväljendus, kuulamine), arendavad koos- ja meeskonnatöö oskusi, õpivad jagama vastutust ja töötama ühise eesmärgi nimel (Metslang, Kitsing, & Krall, 2014).

Lähtudes eespool toodud aspektidest on selle uurimistöö teema aktuaalne ja selle käsitlemine vajalik inimeste jaoks, kes töötavad noortega. Projekti „Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!“ näitel võib uurida seda, kui tõhus on keelte õpe noorte seas vanuses 12–17 aastat mitteformaalsete meetodite abil. Projekti „Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!“ raames oli läbi viidud kaks noortekohtumist 17.02–22.02.2020 Virtsus ja 17.10–22.10.2020 Narvas, millest võttis osa 11 noort Virtsust ja 11 noort Narvast.

Siinse töö eesmärk oli uurida noorte arvamusi võõrkeelte õppimise efektiivsuse kohta mitteformaalsete meetodite abil, kusjuures uurisin seda noorte seas, kelle vanusevahemik oli 12–17 aastat, projekti „Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!“ näitel.

Töö uurimisküsimus oli järgmine: millised mitteformaalsed meetodid on tõhusad võõrkeelte õppimise jaoks noorte seas vanuses 12–17 aastat?

Töö koosneb teoreetilisest ülevaatest ja empiirilisest osast. Teoreetilises osas autor kasutab ajakirju, raamatuid ja õppematerjale mitteformaalsete meetodite teemal. Uurimistöös kasutatakse kvalitatiiivset uurimismeetodit ehk vaatlust projekti „Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!“ vältamise jooksul ning projekti käigus saadud tulemuste analüüsi. Korraldatud uuringu käigus võib järelduste põhjal teha ettepanekuid koolidele võõrkeelte õpetamise jaoks.

Uurimistöö teoreetilises osas esiteks käsitlen võõrkeelte õppimise meetodeid: formaalseid ja mitteformaalseid. Teiseks uurin mitteformaalsete õppemeetodite põhimõtteid. Lõpuks vaatlen 12–17-aastaste noorte vajadusi ja tõhusaid võõrkeelte õppemeetodeid selles vanuses noorte jaoks. Uurimistöö empiirilises osas uurin võõrkeelte õppimise efektiivsust noorte enda arvates mitteformaalsete meetodite abil ning seda 12–17-aastaste noorte seas projekti „Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!“ näitel. Saadud tulemuste põhjal olen koostanud võrdlusdiagramme ja teinud kokkuvõtte.

See uurimistöö on unikaalne, sest uuringu jaoks kasutasin projekti läbiviimise vaatlust ja vaatlusest saadud tulemuste analüüsi, mis tähendab, et uuringu tulemused on lisaks autentsusele ka elulähedasemad. Ühtlasi on saadud tulemusi, nagu eespool mainitud, võimalik keeleõppes praktiliselt rakendada.

1. TEOREETILINE OSA

1.1 Võõrkeelte õppimine

Võõrkeeleõppe metoodika on teadmiste süsteem võõrkeeleõppe protsessi seadustest ja selle mõjutamise viisidest, et seda optimeerida. Võõrkeele õpetamise metoodika tuvastab ja põhjendab võõrkeele õpetamise seaduspärasusi. Ajalooliselt on välja kujunenud kaks funktsionaalselt erinevat meetodit: üldine (formaalne) ja spetsiifiline (mitteformaalne). Üldine metoodika on üldjuhul pühendatud võõrkeele õppeprotsessi seaduspärasuste ja eripärade uurimisele, sõltumata võõrkeelest (Shadmanbekova 2021: 28-31).

Formaalne õpe on organiseeritud õppekavade alusel, struktureeritud ja põhineb reeglite ning hindamise pritsiipidel. Formaalõpe on eesmärgistatud ja seda teostavad spetsiaalsed kvalifitseeritud õpetajad. Õpieesmärgid seatakse enamasti väljastpoolt ja hinnatakse nende saavutamist. Tavaliselt toimub see õpe koolikeskkonnas (Reitav 2013: 215).

Mitteformaalne õppimine on õpitegevus, mis on ette võetud teadlikult: eesmärgiga end arendada, omandada uusi oskusi, teadmisi ja kogemusi väljaspool traditsiooniliselt mõistetavat kooliharidust. Mitteformaalset õppimist iseloomustavad järgmised omadused:

- õppimisel on eesmärgid;
- õppija on motiveeritud;
- õppimisprotsess on üles ehitatud vastavalt õppija eelnevatele kogemustele ja teadmistele ning enesetäiendamise vajadustele;
- õppeprotsess, struktuur, keskkond ja meetodid on paindlikud;
- individuaalse ja sotsiaalse õppimise tasakaal;
- õppimine võib toimuda väga erinevates keskkondades (looduses, huvikoolis, noortekeskuses jm);
- õppimist võivad läbi viia nii professionaalsed koolitajad kui ka nt noorsootöötajad, vabatahtlikud või omaealised (Reitav 2013: 214–221).

Formaalsed ja mitteformaalsed meetodid on omavahel tihedalt seotud.

Näiteks, formaalses õppes esineb rohkem monolooge – seda illustreerib klassikaline pilt kooliõpetajast klassi ees kindlast teemast õpilastele rääkimas ja õpilased teda kuulamas, kuid samal ajal on noorsootöös tähtsustatud dialoogid ja vestlused noorte ning noorsootöötaja vahel, s.t kõik räägivad kaasa, eriarvamustele on ruumi ning sündmused, aga võib-olla ka konfliktid, mis leiavad aset ühiskonnas ja kogukonnas, arutatakse ning mõeldakse koos läbi (Batsleer, 2008).

1.2 Võõrkeelte õppimise vajadus

Uue keele õppimisest on palju kasu. Õppides uut keelt, võib külastada eri riike ja avardada oma silmaringi, ühtlasi leida sealt uusi sõpru. Uue keele õppimine tõstab enesekindlust, mis on väga oluline tänapäeval kvaliteetse elu jaoks ühiskonnas. Uue keele õpe võib aidata muuta teenistust ka tähendusrikkamaks. Võõrkeelte õppimine on huvitav, väljakutsuv ja lõbus, kuid samas võib see olla keeruline, stressirikas ja kohati isegi igav. Et keeleõpe oleks võimalikult edukas, tuleb võimalikud keeleõppe meetodid põhjalikult läbi kaaluda (Poolt 2023).

Kui lähtuda teadlikust arvamusest, siis kõige olulisem erinevus õppimises seisneb õppijate kaasahaaratuses (Wagenaar jt. 2003: 201). Kaasahaaratus rolli keele omandamisel on uurinud Jan Hulstijn ja Batia Laufer (2001) ning nad on leidnud, et uue sõna omandamise täiendamine sõnavaraõppe ülesannetes on seotud kognitiivsete protsessidega. Kaasahaaratus koosneb järgmistest osistest: motivatsiooni komponendist, mis sisaldab vajadust uue sõna mõistmises, ja kognitiivsest komponendist, mis sisaldab sõna tähenduse leidmist ja hindamist. Mida rohkem kognitiivseid protsesse on töös, seda suurem on kaasahaaratus määr ning tõhusam uute sõnade esmane omandamine ja seda kauem sõnad mälus säilivad. See põhimõte kehtib nii eri tüüpi ülesannete kui ka eri keeleoskustasemetega kohta ning on autorite arvates laiendatav ka grammatikale (Hulstijn jt. 2001).

Peale selle aitab võõrkeele õppimine hirmudest üle saada. Õppides keelt õpitakse samuti tundma ka kultuuri ning seni võõrad asjad hakkavad tunduma selle protsessi käigus tuttavamad. Võõrkeele õppimine õpetab kuulama. Kui võõrkeele tase pole veel kõige parem, on piisavalt tarvis tähelepanelikult kuulata, et mõista, millest räägitakse. Võõrkeele omandamine avardab maailmatunnetust. Lisaks uutele sõnadele õpitakse tundma ka kohalikku kultuuri, ajalugu ning läbi selle ka ühiskonnas levinud väärtushinnanguid (Ivask 2017).

Eesti keelt kui teist keelt on Eestis aktiivselt õpitud ja õpetatud juba ammu. Vaatamata sellele on paljudel inimestel eesti keele oskusega probleeme. Rakendusuuringute Keskuse Centar 2018. aasta uuringust järeldub, et umbes pooltel muu emakeelega inimestel ei ole nõutud eesti keele oskuse taset. Sama uuring näitab, et inimeste soov eesti keelt õppida on kõrge, kuid nende arvamuse põhjal on järgmised takistused selle jaoks: eesti keele liigne raskus, ei ole piisavalt võimalusi eesti keeles suhtlemise jaoks, heade kursuste, õpetajate ja õpikute puudus, aga ka õppimisstiimuli puudumine või viitsimatus õppida (Centar 2018).

Samal ajal on tänapäeval Eestis loodud palju erinevaid programme, projekte ja teisi võimalusi eesti keele kui teise keele õppimise jaoks, mille seast võib igaüks endale valida sobiva õppemeetodi keeleõppe jaoks.

1.3 Mitteformaalne õpe

Mitteformaalne õpe on eesmärgistatud ja vabatahtlik õpetamise vorm, mis toimub koolist väljaspool ning selle peaesmärk on end arendada (Eesti elukestva õppe strateegia 2020).

Mitteformaalne õppimine on oluline igas vanuses, eriti noorte jaoks, sest väga paljud inimese elu ja otsuseid mõjutavad väärtused, hoiakud ja tõekspidamised kujunevad juba noores eas. Mitteformaalset õppimist võib kirjeldada kui inimese teadlikku arenemist sotsiaalses keskkonnas (Mitteformaalne õppimine 2023). Tänapäeva maailmas on üsna suur vajadus anda lapse arengut arvestavat mitmekülgset õpet, et tekiks suur toetus isiksuse eluks ettevalmistamiseks. Üldharidussüsteemi kontekstis teostatakse mitteformaalset õpet koolinoorsootöö traditsiooni (huvijuht, kooli noorsootöötaja), erinevate huringide ja klubide kaudu, pakkudes noortele mitmekesiseid võimalusi arendavaks tegevuseks. Kõige suurem vastutus õppimise formaadi valiku eest on õpetajatel. Sellepärast on tarvis tundide või tegevuste õppekava koostades lähtuda mitteformaalse õppe printsiipidest (Schlümmer 2013: 156).

Salto-Youth Euromed pakub 10 kontseptsiooni, millest tasub lähtuda koordineerides mitteformaalset õpet.

Kontseptsioonid peavad (Tools for ... 2012: 9):

1. olema kasutamiseks lihtsad, mitte välistavad;
2. olema mittedisruptiivsed, kuid siiski täpsed selleks, et edastada sõnumit võimalikult selgelt;
3. olema paindlikud lisadeks, modifikatsioonideks ning kohandusteks kõikide poolt;
4. olema atraktiivsed, interaktiivsed ning dünaamilised;
5. hõlbustama teekonda transformatsioonini;
6. tõukama selle kasutajaid oma mugavussoonist välja;
7. suunama hirmutamata;
8. õpetama otsima tasakaalu individuaalse ning kollektiivse arusaama vahel;
9. andma mõtte;

10. näima kui vahendid õppimiseks.

1.4 Mitteformaalsed meetodid võõrkeelte õppimise jaoks

Mitteformaalseks meetodiks võib olla iga õppemeetod, mis põhineb mitteformaalsete meetodite printsiipidel. See tähendab, et iga inimene võib transformeerida formaalset meetodit mitteformaalseks. Toon allpool välja konkreetsed mitteformaalsed meetodid, mis on sobilikud võõrkeelte õppimise jaoks:

- Noored noortele meetod – see on protsess, kus hea väljaõppe saanud ja motiveeritud noored viivad kindla aja jooksul läbi mitteformaalseid või organiseeritud koolitustegevusi omasugustele, kes sarnanevad koolitajatega. (Vessmann 2004: 12).
- Laagrimeetod – asumine ühel territooriumil rühmades (vanuses 7–26 a) koos kasvatajatega, see kestab vähemalt 6 ööpäeva eelnevalt koostatud päevakavade järgi (Ristikivi, Lianne 2005: 14).
- Maailmakohvik – on kaasamismeetod, mis võimaldab algatada olulisi vestlusi, leida erinevaid osapooli kaasates olemasolevatele probleemidele lahendusi ning ühiselt otsida tulevikku mõjutavaid uudseid ideid. Mainitud meetodit kasutatakse võõrkeelte oskuse tõstmiseks üsna sageli (Kannelmäe-Geerts 2011: 14).
- Ringvestlus – teemade või juhendite arutelu ringis püstitatud reeglitega (Multikultuurse hariduse juhend 2015: 8).
- Rühmatööd – õppimine toimub kindla koosseisuga pikemat aega koos tegutsevas rühmas ning olulisel kohal on üliõpilaste iseseisev töö ja koostööoskuste arendamine (Machemer & Crawford, 2007: 9–30).
- Team-Building mängud – osalejate gruppide moodustamise ja juhtimise viisid. Nende meetodite eesmärk on anda juhtidele tõestatud mudelid ja suunised parimate gruppide loomiseks (Machemer & Crawford, 2007: 9–30).
- Noortevahetused (rahvusvahelised projektid, noortekohtumised jne) – on noorte omavahelised kohtumised kas teises riigis, linnas või peres, mille raames käsitlevad noored enda jaoks olulisi teemasid ja kogevad teistmoodi õppimist (Inclusion Strategy... 2007: 3).

Iga õppemeetodil on väga oluline roll õpimotivatsiooni kujundamises. Motiveerivamad on üldjuhul aktiivõppemeetodid, mitteformaalsed meetodid ja päriselu realistlikult jäljendavad ülesanded. Need haaravad õppijaid tegevusse: nad saavad kõiges osaleda, mõelda, omavahel suhelda, õpitavat keelt eri olukordades kasutada (Brophy 2004: 13–24; Karm 2013; Mehisto jt

2010). Tugeva motiveeriva mõjuga on vaheldusrikkus, mängulisus, ootamatus, huumor ja omavaheline suhtlemine (Hadfield 2010). Eri tüüpi mitteformaalse meetodi kasutamine tekitab õppijail õpitavaga palju eri liiki seoseid, mis aitavad õpitavat sügavamalt töödelda ja paremini omandada (Kitsnik 2019).

Kõige tõhusam keelte õppimine toimub siis, kui õppija on hästi motiveerinud. Motivatsiooni osas erinevad esimese (emakeel) ja teise keele omandamine. Esimest keelt (emakeelt) omandaval lapsel on alati tugev motivatsioon, sest ta omandab keelt sugulastelt ja tal on eluline vajadus saada keelekogukonna liikmeks (Ellis 2003). Teise keele (ja võõrkeelte) omandamisel on motivatsioon palju mitmekesisem ja keerukam. Võõrkeelte omandamine ei ole alati eluline vajadus inimeste jaoks, paljud teevad seda pigem kohustuse tõttu (näiteks koolis või töötamise jaoks keele-eksami sooritamiseks) (Centar 2018). Samuti ei õnnestu kõigil teise keele õppijatel õppida keelt inimestelt, keda nad armastavad või kes neile väga meeldivad. Madal õpimotivatsioon võib teise keele omandamist oluliselt aeglustada (Dörnyei 2001).

Samuti ei saa määratleda konkreetseid meetodeid, mis on efektiivsed kõikide jaoks, sest igaühel on oma taju, vajadused ja võimalused. Näiteks erivajadustega noore jaoks oleks sobilik maailmakohviku meetod, võrreldes laagrimetodiga, kuid 13-aastase noore jaoks, kes tegeleb jalgpalliga, sobiks laagrimetod ilmselt väga hästi. Kuna iga õppemeetodit võib transformeerida ja teha sobilikuks igapähele, ei saa alati väita, et ainuüksi mõni spetsiifiline meetod sobib võõrkeelte õppimise jaoks, välistades muud meetodid (Kikas 2010: 123, 154).

1.5 Noortekohtumised kui mitteformaalne meetod keelte õppimise jaoks

Noortevahetuse meetodi nime all kasutatakse Eestis noortekohtumised. Noortekohtumine on Eestis elavate erineva kultuuritaustaga noortegruppide koostööprojekt, mille kirjutavad ja viivad ellu noored ise. Põhitegevus on noorte omavaheline kohtumine kestusega 3–6 päeva noorte endi valitud teemaprogrammiga. Noortekohtumiste eesmärk on soodustada Eestis elavate 11–19-aastaste erineva emakeelega noorte omavaheliste (püsivate) kontaktide sõlmimist, teineteisemõistmist ja suhtlemisjulguse arengut (mitmekeelsus ja suhtluspädevus). Samuti on sihiks noorte omaalgatuslikeks tegevusteks tingimuste loomine, mille kaudu arendada kodanikupädevust. Noorteprojektis saab näiteks omandada teadmisi erinevatest kultuuridest ja oskusi, samuti praktiseerida võõrkeelt, lihvida meeskonnatöö ja eestvedamise oskusi ja muid praktilisi oskusi, näiteks kuidas suhelda ametiasutustega, kuidas seada tähtaegu ja neist kinni pidada ning vastutada, et asjad saaksid korrektselt ja tähtaegadeks tehtud (Haridus- ja Noorteamet 2023).

Noortekohtumiste laiem eesmärk on kultuurilise teadlikkuse, avatuse ja sallivuse kasvatamine osalejates ja ühiskonnas tervikuna. Kuna noortekohtumisel tegutsevad eri keelt kõnelevad noored üheskoos, pakub see head võimalust omandada teist keelt mitteformaalselt, suheldes ja tegutsedes koos. Projekti käigus õpitakse üksteist paremini tundma ning mõistma. Noortekohtumiste üheks oluliseks aspektiks ja ka väärtuseks on kultuuridevaheline õppimine. Kultuuridevaheline õppimine toimub grupis küll alateadlikult, kuid see protsess vajab siiski teadvustatud suunamist ja juhendamist, et luua soodne pinnas dialoogiks. Kultuuridevaheline dialoog tekib siis, kui noorteprojektis on saavutatud selleks sobiv õhkkond: noored tunnevad end (vaimselt) turvaliselt, on huvitatud teistest kultuuridest ning soovivad teada saada, miks ja kuidas on tekkinud kultuuridevahelised erinevused (Fecho, Clifton 2017: 105–112). See tähendab, et kultuuridevaheline õppimine toimub siis, kui noored tunnevad end komfortselt ja nad on ühtlasi motiveeritud.

1.6. 12–17-aastate noorte vajadused

Kogu Eesti rahvast umbes viiendiku moodustavad noored 7–26-aastased (Noored 2022). Noorsootöö seaduse 1. peatüki § 4 lõige 2 järgi on iga noorsootöö tegevuse korraldamisel vaja lähtuda järgmistest põhimõtetest:

- noorsootööd tehakse noorte jaoks ja koos noortega, kaasates neid otsuste tegemisse;
- tingimuste loomisel teadmiste ja oskuste omandamiseks lähtutakse noorte vajadustest ja huvidest;
- noorsootöö põhineb noorte osalusel ja vabal tahtel;
- noorsootöö toetab noorte omaalgatust;
- noorsootöös lähtutakse võrdse kohtlemise, sallivuse ja partnerluse põhimõttest (Noorsootöö seadus 2010).

Inimeste vajadused on hästi kirjeldatud Abraham Maslow' püramiidikujulises skeemis, kus on määratletud peamised vajadused: füsioloogilised vajadused (toit, uni), turvalisus, lähedus ja armastus, kuuluvus gruppide sotsiaalsus, enesearendamine ja eneseteostus (Green 2000).

Reet Kost väidab, et noored vanuses 7–11 aastat vajavad turvalisust, mitmekülgset arengut, õppimisvõimalusi ja tugivõrgustikku. Noored vanuses 12–17 aastat vajavad sotsiaalset kuuluvust ja kompetentsust, osaluskogemust, enese- ja ühiskonnateadlikkust, õppimisvõimalusi, haridust, probleemkäitumise ennetust ja tugivõrgustikku. 18–26-aastased noored vajavad infot kodanikuvastutuse, iseseisvumise, õppimisvõimaluste ning tööturule sisenemise kohta. Samuti

huvitab neid teave, mis on seotud tööhõive, toimetuleku, probleemide ennetuse ja lahendamise ning tugivõrgustiku loomisega (Kost 2013: 59).

Samuti ei tohi unustada seda, et meil on juba Z-põlvkond (Beall 2016), sellepärast kuuluvad noored vanuses 7–26 aastat praegu juba Z-põlvkonda. Seega kaardistades noorte arenguvajadusi on vaja tugineda Z-põlvkonna vajadustele. Z-põlvkonna vajaduste ja eripärasuste seas on järgmised aspektid (Beall 2016):

- tähelepanu keskendus on madal;
- suudetakse täita mitut ülesannet korraga;
- hindade ja reklaamide ebaolulisus;
- vajadus töötada varases eas;
- noortel on prioriteediks omada oma ettevõtlust;
- kõrged ootused;
- kõrgel tasemel tehnoloogiaalased oskused.

Siinse lõputöö teoreetilises osas käsitles autor lõputöö teema aktuaalsust. Nagu teada, on tänapäeva maailmas väga oluline osata võõrkeeli, kuid tavalised ja standardsed õppemeetodid on juba vananenud ega tõsta õppe tõhusust. Noorsootöö valdkond pakub palju uusi mitteformaalseid meetodeid võõrkeelte õppimise jaoks noorte seas. Seega on oluline uurida nimelt noorte arvamusi, mis meetodid on nende jaoks efektiivsemad võõrkeele õppimiseks. Teoreetilisest osast selgus, et tänapäeval kuuluvad noored Z-põlvkonda ja õppemeetodite valides on vaja kaardistada noorte arenguvajadusi, tuginedes Z-põlvkonna vajadustele (Kikas 2010: 123, 154).

2. EMPIIRILINE OSA

2.1 Uurimuse eesmärk

Uuringu eesmärk oli välja selgitada võõrkeelte õppimise efektiivsus 12–17-aastaste noorte arvates ning seda mitteformaalsete meetodite abil projekti „Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!“ näitel.

2.2 Uurimisviis

Käesolevas töös kasutab autor kvalitatiivset uurimisviisi, et saada terviklikku empiirilist andmestikku, mis hõlmaks kvalitatiivseid detaile iseloomustavaid seiku. Kvalitatiivne uurimistöö on tegevus, mis arvestab olukordi ning tõlgendab materjali praktilisel viisil, kasutades uurimisväljal tehtavaid märkmeid (Õunapuu 2014: 58). Laherand (2008: 16–21) kirjutab, et kvalitatiivset uuringut kasutades on võimalik saada andmeid vaatluse, intervjuu ja sõnalise suhtlemise kaudu ning keskendutakse tähendusele ja tõlgendustele, mida uuringus osalejad väljendavad. Kvalitatiivseid uuringuid viiakse läbi loomulikus keskkonnas.

Kvalitatiivne uurimisviis on sobiv, kui ollakse huvitatud üksikasjadest ja loomulikest olukordadest, mida ei ole võimalik uurida eksperimentide kaudu (Õunapuu 2014: 57). Kvalitatiivse uurimisviisi valis autor lähtuvalt töö eesmärgist ja see andis võimaluse mõista, millised mitteformaalsed meetodid on efektiivsed võõrkeelte õppimise jaoks noorte seas vanuses 12–17 aastat nende enda arvamuse põhjal.

2.3 Uuringu metoodika

Kvalitatiivse uurimistöö üks tüüpilisi meetodeid on vaatlus. Vaatlus on selline andmete kogumise meetod, kus andmeid uuritava kohta kogutakse vahetult, oma meelte kaudu (Laherand 2008: 225). Sotsiaaluuringutes kasutatakse vaatlust inimeste või gruppide käitumise uurimiseks, eriti kui on oluline selle loomulik keskkond (Hirsjärvi jt 2005: 200).

Autor on projektis „Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!“ osalenud noorte liidri rollis. Autori projekti ülesannete hulka kuulusid: Narvast pärit noorte koordineerimine, toetamine ja teavitamine kogu projekti jooksul, osalemine kõikides projekti tegevustes (ettevalmistav kohtumine, veebikoosolekud, 2 noortekohtumist), noortekohtumiste programmi mõne tegevuse läbiviimine, alaealiste eest vastutamine, projekti läbiviimise blogi pidamine projektis osalevate koolide Facebooki lehekülgedel. Sellepärast, et autor oli pidevalt nii-öelda projekti sees, valis ta uuringu jaoks formaliseeritud vaatluse, selleks, et saada teada, mis meetodid on tegelikult efektiivsed võõrkeelte õppimise jaoks noorte seas.

Formaliseeritud vaatluse puhul on uuritava olemuse kohta teadmised juba olemas ja fikseeritavad kriteeriumid täpselt määratletud, lisaks loendatakse tunnuse esinemist ja tulemusi analüüsitakse kriteeriumidele vastanud juhtumite võrdluse põhjal. Uuringu seisukohalt olulised tunnused määratletakse alles pärast vaatlust, s.t analüüsi käigus (Patton 2002).

Nimetatud uurimismeetod sobib lõputöö uurimuse jaoks, sest uuringus sõltub tulemus vaatlusest, s.t kuidas ja tänu millele muutub noortel võõrkeelte oskuse tase kogu projekti „Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!“ jooksul. Vaatluse abil määrab autor andmete kogumiseks kindlaks, milliste uuritavate omaduste kohta ta andmeid kogub ning kuidas tunneb need ära omadusi vaadeldes.

2.4. Valim

Valim on objektide väiksem hulk, mis on valitud koguhulgast, mille kohta soovitakse informatsiooni saada. Selleks, et uurimistulemused oleksid usaldusväärsed, ei tohi valimit koguhulgast suvaliselt eraldada. Uurimistöös on kasutatud ettekavatsetud valimit. Ettekavatsetud valimi liikmeid valib uurija, lähtudes oma teadmistest, kogemustest ning eriteadmistest mõne grupi kohta (Õunapuu 2014: 143). Peamine uuritavate valiku kriteerium oli see, et tegemist oleks „Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!“ projekti osalejatega. Valimisse kaasati Narva ja Virtsu kooli noori vanuses 12 – 17 aastat.

Vastavalt eesmärgile kaasati valimisse vaid noored, kes osalesid projektis „Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!“ projekti läbiviimise ajavahemiku 20.01.2020 – 31.10.2020 jooksul. Autor valis selle projekti, sest Narva Noortekeskuses, kus autor uuringu korraldamise ajal töötas, oli üks selline projekt parajasti läbiviimisel. Projektis „Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!“ osales kokku 20 noort, keda valisid projektijuht ja projekti noorte liidrid enne noortekohtumise alustamist. Projektijuht tegi Google'i vormis ankeedi soovijate jaoks, mida täites noored väljendasid oma soovi projektis osaleda. Ankeedi võisid täita ainult 12–17-aastased noored 1 kuu jooksul vastavalt projekti tingimustele. Täidetud ankeetide seast valisid projektijuht ja liidrid need, kust oli näha suuremat motiveeritust, ja need, kust nähtus suurem vajadus võõrkeelte õppimiseks, võrreldes mõne teise täidetud ankeediga. Projekti järgi pidid osalejad vastama esitatud tingimustele soo, rahvuse ja vanuse mõttes. Kokku oli valitud:

kümme venekeelset noort Narva koolist:

2 neiut – 17-aastased

2 noormeest – 16-aastased

1 noormees – 15-aastane

2 noormeest – 14-aastased

1 poiss – 13 aastane

2 tüdrukut – 12-aastased

- kümme eestikeelset noort Virtsu koolist:

1 neiu – 16-aastane

2 noormeest – 14-aastased

3 tüdrukut ja 1 poiss – 13-aastased

2 tüdrukut ja 1 poiss – 12-aastased.

Lähtudes sellest selle töö uuringus osales 20 noort vanuses 12–17 aastat, kes võttis osa projektist „Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!“.

2.5 Uuringu läbiviimine

Formaliseeritud vaatluse läbiviimiseks sai autor projektijuhi ja noorte vanemate kirjaliku loa. Enne noortekohtumise algust „Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!“ oli projektis osalejatele antud koosolekul loadokument vanemate jaoks paber kandjal, mille iga vanem allkirjastas, andes oma nõusoleku. Selles dokumendis olid ka fotode ja videote loomise ning levitamise luba kooli sotsiaalvõrgustikes, samuti luba lasta noor noortekohtumistele teises linnas ja ühtlasti luba vaatluse läbiviimiseks. Noortelt sai siinse töö autor vaatluse korraldamiseks loa teisel koosolekul, leppides selles suuliselt kokku. Vaatluses osales kakskümmend noort.

Formaliseeritud vaatlus algas ettevalmistamise etapist – autor uuris osalejate võõrkeelte oskuse tausta teoreetilise kirjanduse kaudu – ja „Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!“ projekti ettevalmistavast kohtumisest saadud informatsiooni põhjal. „Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!“ projekti raames oli korraldatud 3 kohtumist osalejatega:

1. Ettevalmistav kohtumine (osales 2 projekti grupijuhti, 2 venekeelset noort ja 2 eestikeelset noort) Narvas 23.–25.01.2020;

2. Esimene noortekohtumine (osales 2 projekti grupijuhti, 10 venekeelset noort ja 10 eestikeelset noort) Virtsus 17.–22.02.2020;
3. Teine noortekohtumine (osales 2 projekti grupijuhti, 10 venekeelset noort ja 10 eestikeelset noort) Narvas 17.–22.10.2020.

„Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!“ projekti eesmärk oli võõrkeele oskuse taseme tõstmine õpilaste omavahelise mitteformaalse suhtlemise abil ja edendada vene ja eesti kultuuri esindajate ühendamist, kasutades mitteformalseid meetodeid, nagu Team building. Seoses sellega õppisid noored võõrkeelt kogu projekti jooksul mitteformaalsete meetodide kaudu. Sellest lähtub, et antud töös on tegemist etnograafilise uurimusega. Põhiline tunnus, mis eristab etnograafiat teistest metodoloogiatest – see on otsene vaatlus ja uurija isiklik osalemine. Etnograafia eesmärk on mõista inimeste käitumist nende loomulikus kultuurilises argielu keskkonnas (Hammersley jt 1983: 2).

2.6. Tulemuste analüüsi meetod

Enne kui andmeid analüüsima hakata, peavad need olema dokumenteeritud (Laherand 2008: 271). Kogu projekti käigus täitis autor Narva kooli Facebooki leheküljel (Narva Õigeusu Gümnaasium 2020) ja Virtsu kooli Facebooki leheküljel päevikut (Virtsu Kool 2020), kus kirjeldas erinevaid märkmeid vaatluse põhjal. Tuginedes nendele andmetele analüüsis autor vaatluse tulemusi diskursusanalüüsi meetodi abil. Diskursusanalüüs on teksti ja kõne uurimine kontekstis ning teksti ja kõne tegelike struktuuride süstemaatiline, üksikasjalik ja teoorial põhinev analüüsimine. Diskursusanalüüs aitab vastata küsimusele, kuidas kasutavad inimesed keelt, kujutamaks reaalsust ja konstrueerimaks arusaamu sotsiaalsest maailmast (Kalmus 2015).

Diskursusanalüüsi pakub autor tabelite vormis. Koostatud tabelite põhjal tegi autor järeldused ja ettepanekud uurimistöös.

2.7 Uuringutulemuste analüüs ja arutelu

2.7.1 Vaatluse tulemused

Uuring viidi läbi „Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!“ projekti osalejate seas.

Esimene noortekohtumine Virtsus 17.–22.02.2020 „Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!“ projekti raames:

Koht	Narva – Virtsu (marsruut)
-------------	---------------------------

Aeg	17.02.2020
Tegutsejad	1 projekti grupijuht, 10 venekeelset noort
Tegevused	Narvast noorte sõit Virtsu
Protsessid/sündmused	Bussis sõitmise ajal ei uskunud Narva noored veel, et saavad nelja päeva jooksul parandada oma eesti keele oskust. Nad rääkisid ainult vene keeles isegi eesti keele õpetajaga, kes toetas projektis osalejaid Narvast. Projekti liider palus osalejail laulda Eesti hümnit, kuid kahjuks mõned ei osanud seda.

Koht	Virtsu
Aeg	18.02.2020
Tegutsejad	2 projekti grupijuhti, 10 venekeelset noort ja 10 eestikeelset noort
Tegevused	Sel päeval tutvusid osalejad omavahel mitteformaalsete meetodite abil. Edasi arutasid osalejad segarühmades reegleid. Samuti toimus arutelu projekti eesmärkide ja ülesannete üle. Osalejad määratlesid enda jaoks projektis viibimise eesmärgi ning analüüsisid oma hirme ja panust, mida nad saavad projekti arendamiseks anda. Pärast lõunat paluti noortel osaleda rahvusliku atribuudi valmistamises. Tüdrukud ja poisid proovisid riigilippu siduda kudumispaeltega. Järgnesid „Team Building“ mängud mitteformaalsete meetodite abil.
Protsessid/sündmused	Päeva alguses oli väga pingeline keskkond, kuna osalejad Virtsust ja Narvast ei saanud tegutseda koos, sest ei saanud teineteisest aru. Tutvumise jaoks kasutati mitteformaalseid meetodeid <i>Ice-breaking</i> mängude näol. Nende mängude abil tekitati osalejate jaoks võimalus kuidagi tegutseda koos. Tänu rahvusliku atribuudi valmistamisele said Narva osalejad Virtsu noored lähemalt tundma õppida, sest töö oli ühine ja nad proovisid selgitada asjasse puutuvat teineteisele kahes keeles: nii eesti kui ka vene keeles. Kui osalejad õhtul liitusid „Team Building“ mängudega, siis nende jaoks oli probleem töötada kakskeelsetes rühmades, kuid nad said hakkama mõlemapoolse

	pingutuse ja mitteformaalsete meetodite abil.
--	---

Koht	Virtsu
Aeg	19.02.2020
Tegutsejad	2 projekti grupijuhti, 10 venekeelset noort ja 10 eestikeelset noort
Tegevused	<p>Päeva esimesel poolel õppisid osalejad meeskonna kujundamist ja efektiivset meeskonnatööd erinevate Team Building mängude kaudu. Osalejatele pakuti ka mängu „Astu samm edasi“, mille käigus said osalejad võtta erinevaid rolle ja analüüsida, kui erinevad inimesed meie ühiskonnas elavad. Lisaks käsitleti segarühmades sallivuse ja tolerantsuse teemat. Seejärel tutvustasid Virtsu Kooli osalejad venekeelsetele osalejatele eesti kultuuri ja rääkisid selle eripärade kohta. Seejärel tutvustasid Narva osalejad vene kultuuri eripärasid Eestis. Pärast lõunat alustasid osalejad tööd ka ühise esinemise asjus – Eesti iseseisvuspäeva kontserdi jaoks, mis oli kavandatud 21. veebruariks. Pärast õhtusööki järgnesid mängud kõikidele osalejatele.</p>
Protsessid/sündmused	<p>Sel päeval osalejad said juba ise endid jagada segarühmadeks ja ise kokku leppida oma rühma reeglid. Osalejad pöördusid tihti liidrite poole sõnade tõlkimise jaoks, kuid laused ja selgitused koostasid ise. Tänu osalejate esinemistele muutusid nad teineteisele lähedasemaks, sest esinemisel tutvustasid nad oma kultuuri naljakaid eripärasid ning keskkond oli lõbus ja sõbralik. Tuleb öelda, et osalejad käitusid teisel päeval vabamalt ja julgemalt, võrreldes projekti esimese päevaga.</p>

Koht	Virtsu
-------------	--------

Aeg	20.02.2020
Tegutsejad	2 projekti grupijuhti, 10 venekeelset noort ja 10 eestikeelset noort
Tegevused	<p>Hommikul õpetasid osalejad Narvast vene keelt Virtsu noortele eesti keele baasil. Tundides kasutati Kahoot'i ja erinevaid õpetamismeetodeid. Pärast lõunat tegelesid osalejad Eesti iseseisvuspäeva piduliku tordi valmistamisega ja kontserdi jaoks tantsu ettevalmistusega. Kaheks meeskonnaks jaotatuna valmistasid nad torti kahel viisil: korkidest ja küpsistest. Töö korraldati segameeskonnades. Kohtumise lõpuhetkeks oli Eesti iseseisvuspäevale pühendatud noorte disko Virtsu Koolis, kuhu tuli noori ka teistest lähematest linnadest.</p>
Protsessid/sündmused	<p>Virtsu Kooli õpilased suhtusid väga sõbralikult Narva projekti osalejatesse ja aitasid neid õpetamises, väljendades omaalgatust. Koostoime ja kommunikatsioon oli muutunud paremaks: osalejad ei kartnud enam üksteist ning olid hakanud aktiivselt suhtlema, aidates üksteist sõnade tõlkimisel. Tantsu ettevalmistamisel valisid osalejad ise koos laulu tantsu jaoks ning samuti mõtlesid koos välja oma esinemise. Nad said juba hästi teineteisega rääkida ja pakkuda oma variante. Tordi valmistamisel nad jagunesid juba sõbrarühmadeks, sest selleks ajaks tekkisid projektis juba nii-öelda sõbrameeskonnad. Diskol tundsid Narva osalejad alguses pisut hirmu, kuid juba 20 minuti pärast tantsis nendega palju eestikeelseid noori.</p>

Koht	Virtsu
Aeg	21.02.2020
Tegutsejad	2 projekti grupijuhti, 10 venekeelset noort ja 10 eestikeelset noort
Tegevused	<p>Päeva esimesel poolel võtsid projektis osalejad osa Eesti iseseisvuspäevale pühendatud pidulikust kontserdist Virtsu Koolis. Sellel kontserdil esitleti projektis osalejate ette valmistatud tantsu Nublu muusikaga „Privet gorod Narva“. Pärast lõunat näksid</p>

	<p>osalejad oma kooke, mis valmistati päev varem. Halva ilma tõttu tuli plaanitud linnamäng <i>quest</i> linnas ära jätta, mistõttu otsustasid osalejad mängida eestikeelseid mängu. Õhtul pakuti osalejatele refleksiooni, mille käigus said osalejad analüüsida ja süstematiseerida kohtumise käigus saadud teadmisi ja oskusi. Päev lõppes meeldivate sõnade ja soovide jagamisega.</p>
Protsessid/sündmused	<p>Virtsu Kooli töötajad ja õpilased said juba vabalt Narva noortega suhelda, sest nad mõistsid teineteist ja võisid selgitada oma sõnadega seda, mida nad tahavad. Laulu valisid osalejad ise ja õpetasid ka ise sõnu. Oli väga kasulik ja huvitav, sest laulus oli nii vene kui ka eesti sõnu. Eriti vahva oli vaadata, kuidas osalejad üksteisele sõnade tähendust selgitasid ja seeläbi uusi sõnu õpetasid. Kontserdi pealtvaatajad hindasid seda loomingut eriti kõrgelt ja olid rõõmsad, et ka nende koolis toimub lõimimine. Virtsu noored said vene keelest aru ja proovisid natuke oma sõnadega rääkida. Refleksioonis osalejatel oli reegel, et eestikeelsed noored räägivad vene keeles, aga venekeelsed eesti keeles. Kõik osalejad said sellega hakkama.</p>

Koht	Virtsu – Narva (marsruut)
Aeg	22.02.2020
Tegutsejad	1 projekti grupijuht, 10 venekeelset noort
Tegevused	Narva noorte sõit tagasi Narvasse
Protsessid/sündmused	<p>Sõites tagasi Narva, kavandasid osalejad seda, kuidas võiks integreerida mitteformaalseid meetodeid eesti keele õppimise jaoks oma koolis. Nad pakkusid eesti keele õpetajal kasutada tundides rohkem mitteformaalseid meetodeid, sest nende arvates on nende abil keelt kergem õppida.</p>

Teine noortekohtumine Narvas 17.–22.10.2020 „Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!“ projekti raames:

Koht	Virtsu – Narva (marsruut)
Aeg	17.10.2020
Tegutsejad	1 projekti grupijuht, 10 eestikeelset noort
Tegevused	Virtsu osalejate sõit Narvasse. Narva osalejad võtsid osalejad Virtsust vastu. Päeva lõpuks pidasid Narva noored külalistele kokkutuleku galaõhtu, mille raames toimusid erinevad tervitusele suunatud mängud, samuti näidati esimesele kohtumisele pühendatud videot, mille tegi osaleja Narvast.
Protsessid/sündmused	Võrreldes esimese kohtumispäevaga, mis oli sõidupäev, oli teisel noortekohtumisel juba huvitavam, sest noored ise väljendasid omaalgatust Virtsu osalejatega kohtumise suhtes. Osalejad rääkisid julgelt nii eesti kui ka vene keeles.

Koht	Narva
Aeg	18.10.2020
Tegutsejad	2 projekti grupijuhti, 10 venekeelset noort ja 10 eestikeelset noort
Tegevused	Projektist osa võtjate esimene tööpäev algas jäämurdmise mängude ja energia-boost'idega, mille käigus laaditi kõiki energiaga. Projektijuhid tuletasid meelde projekti eesmärgid ja ülesandeid, samuti ootusi, hirme ja seda, kuidas iga osaleja saab oma panuse ürituse õnnestumisse anda. Pärast lõunat peeti Narvas <i>City-quest</i> 'i. Tagasi jõudsid kõik väsinuna, kuid rõõmsatena. Pärast õhtusööki ja kosumist mängisid projektis osalejad integratsioonimänge, mille olid valmistanud Virtsu noored.
Protsessid/sündmused	Juhid rääkisid kahes keeles. Mängude reeglite selgitamiseks kasutasid juhid meetodit “noorelt noortele”, et osalejad ise selgitaksid teineteisele reegleid võõrkeeles nende jaoks. <i>City-quest</i> oli korraldatud äpi abil kahes keeles. Kõik osalejad said sellega hakkama. Virtsu osalejad on täielikult eestikeelsed noored ning nad proovisid läbi viia

	integratsioonimänge vene keeles, kuid täies mahus nad seda siiski ei suutnud.
--	---

Koht	Narva
Aeg	19.10.2020
Tegutsejad	2 projekti grupijuhti, 10 venekeelset noort ja 10 eestikeelset noort
Tegevused	Projekti teine tööpäev algas “Ideede kohvikuga”, mille käigus arutasid noored tähtsaid küsimusi mitteformaalse keeleõppe vallas. Pärast seda toimus noortel “Ideede laat”, kus noored jagunesid tiimidesse ja mõtlesid välja üritusi, mida Virtsust ja Narvast osavõtjatel on vaja korraldada. Lisaks korraldasid juhid mitu meeskonna loomise mängu. Päeva lõpuks olid noored mänginud järgmisi meelelahutuslikke mänge: „Maffia“ ja „Among us in real life“.
Protsessid/sündmused	“Ideede Kohvik” ja “Ideede laat” toimusid kahes keeles, see tähendab, et noored Virtsust rääkisid vene keeles, aga osalejad Narvast rääkisid eesti keeles. Mõnikord palusid osalejad abi projektijuhtide käest sõnade tõlkimises, kuid sellel noortekohtumisel eesti ja vene keele õpetajate toetust juba vaja ei läinud.

Koht	Narva
Aeg	20.10.2020
Tegutsejad	2 projekti grupijuhti, 10 venekeelset noort ja 10 eestikeelset noort
Tegevused	Teisel päeval töötasid noored enamasti omaenda ürituste kallal, mida nad viisid läbi enda koolides pärast noortekohtumise lõppu. Enne lõunat mõtlesid meeskonnad koos projektijuhtidega läbi idee, teema, probleemi ja asjakohasuse, ülesanded jne. Pärast lõunat läksid noored õppekäigule Tartu Ülikooli Narva kolledžisse. Pärast noortekeskusesse naasmist jätkasid kõik projektide kallal töötamist. Õhtul korraldati

	üldine jalutuskäik Narva promenaadil.
Protsessid/sündmused	Selle raske päeva jooksul hakkasid osalejad meeskonnas veelgi paremini töötama ja tutvusid oma projekti koostamise tehnikaga. Töodes meeskondades kasutasid osalejad kahte keel arusaamise jaoks. Nende peäülesanne oli töödelda programmi keele õppimise jaoks mitteformaalsete meetodite abil nii eesti keele õpilaste kui ka venekeelsete noorte jaoks, sellepärast toimus töö meeskondades kahes keeles.

Koht	Narva
Aeg	21.10.2020
Tegutsejad	2 projekti grupijuhti, 10 venekeelset noort ja 10 eestikeelset noort
Tegevused	Kolmandal päeval esitasid osalejad ürituste mini-projekte, mida pidid korraldama oma koolides pärast noortekohtumist. Tänu juhte tagasisidele said noored parandada ja täiendada oma projekte nii, et tulevikus vältida vigu, mis takistaksid või raskendaksid ürituste läbiviimist. Seejärel jagasid noored muljeid ja andsid teineteisele tagasisidet projekti kohta. Narva noored tegid ekskursiooni oma koolis. Pärastlõunal oli noortel vaba aeg ja võimalus valmistada ette lõpupidu, mis toimus õhtul, erinevate mängude ja meelelahutusega.
Protsessid/sündmused	Oma mini-projektid esitasid osalejad kahes keeles, kuid juba rääkisid nad nii eesti keeles kui ka vene keeles. Ekskursiooni käigus aitasid osalejad Narvast Virtsu noori arusaamises, tõlkides vajadusel mõnda asja. Lõpupeo ettevalmistamisel osalejad arutasid koos mängu ja tegevusi, kasutades kahte keelt. Meelelahutuse korraldamisel polnud enam liidrite abi vaja, võrreldes esimese noortekohtumisega. Osalejad korraldasid kõik ise ja suhtlesid üksteisega iseseisvalt.

Koht	Narva – Virtsu (marsruut)
-------------	---------------------------

Aeg	22.10.2020
Tegutsejad	1 projekti grupijuht, 10 eestikeelset noort
Tegevused	Virtsu osalejate sõit tagasi Virtsu
Protsessid/sündmused	Neljapäeval oli varajane äratus ja päev algas nukralt: nimelt asusid Virtsu noored koduteele. Selle 5 päeva jooksul said osalejad veelgi enam sõpradeks ja seepärast oli osalejate jaoks natuke kurb lahku minna. Kuid vähemalt kuu aega olid noored seotud distantsilt teineteisega oma ürituste kaudu!

2.7.2 Uurimistulemuste arutelu

Projekti „Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!“ kulgemise jälgimine näitas, et võõrkeele oskus (antud juhul on see Virtsu osalejatel vene keel ja Narva osalejate puhul eesti keel) annab meile rohkem võimalusi ning teadmatust vastupidi piirab suhtlemist, oskuste omandamist jne. See oli selgelt näha esimese noortekohtumise esimestel päevadel, kui osalejad ei saanud üksteisega täiel määral suhelda, sest nad ei osanud keeli. „Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!“ projektis osalejate tähelepanekute põhjal eesti ja vene keele oskuse taseme muutuste kohta selgub, et „Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!“ projektis osutus kõige efektiivsemaks keelebarjääri ennetamise meetodiks koostöö mingi ülesande või projekti kallal segarühmades noortekohtumiste raames. Osalejatel paranes oluliselt võõrkeele oskus ja sõnavara, mis aitas neil paremini ja tõhusamalt suhelda. Seda kinnitavad ka osalejad ise, samas eemaldudes oma arvamustest (Lisa 1).

Esimese noortekohtumise kolmandaks päevaks õnnestus saavutada selline efekt, et õhtune programm korraldati iseseisvalt, leppides omavahel kokku. See näitab, et võõrkeele mitteformaalsed õppemeetodid on keeleõppes väga tõhusad. Samuti toimus esimesel noortekohtumisel osalejate ühine Eesti iseseisvuspäevale pühendatud piduliku kontserdi korraldamine. Sellel kontserdil osalesid ka osalejad oma etteastega, mille nad eelnevalt välja mõtlesid. See oli kostüümilavastus „Privet, gorod Narva“. Laulu valisid osalejad ise ja õpetasid ise ka sõnu. See oli väga kasulik ja huvitav, sest laulus olid nii vene kui ka eesti sõnad. Esimese noortekohtumise lõppedes said osalejad omavahel juba iseseisvalt suhelda, kasutades kahte keelt: vene ja eesti keelt. See tähendab, et nende sõnavara oli märkimisväärselt kasvanud ja võõrkeeleoskus samuti paranenud.

Teise noortekohtumise raames olid osalejad enesekindlamad ja suhtlesid alates esimesest päevast omavahel, vaatamata erinevale eesti ja vene keele oskusele. Võõrkeeleoskuse taseme tõstmise peamiseks näitajaks on segarühmades osalejatelt eraviisiliselt oma linnadesse keeleõppe tegevuste loomine. Osalejate lõppülesandeks oli kirjutada „miniprojekte“ võõrkeeleõppe ürituste jaoks segameeskondades. Just sellised „miniprojektid“ on saanud projekti üheks tulemuseks. Seega jagavad osalejad lisaks ürituse korraldamise ja läbiviimise kogemusele oma koolides teavet käimasoleva projekti kohta ning tutvustavad noortele võimalust osaleda sellistes projektides, et õppida keelt mitteformaalsete meetodite kaudu.

Projektijärgsest osalejate tagasisidest ning nende arvamustest (Lisa 1) on selgunud, et eesti ja vene keele õppimine on palju tõhusam mitteformaalses keskkonnas, arvestades noorte vajadusi ja huve. See, et osalejad korraldasid iga päev oma tegevusi ühiselt, näitab, et nende eesti ja vene keele oskuse tase võimaldab nüüd üksteisega suhelda ja midagi koos luua.

2.8 Uuringu järeldused ja ettepanekud

Tuginedes vaatlusandmetele ja võttes arvesse projektis osalejate endi arvamusi (Lisa 1) on näha, et just mitteformaalsed õppemeetodid on võõrkeele õppimisel kõige tõhusamad. „Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!“ projektis osalejate arvamused sarnanevad teoreetiliste seisukohtadega.

Projekti käigus saadud tulemusi ja kogemusi saab rakendada Narvas ja Virtsus kui järeldusi selle kohta, milline on osalejate eesti keele oskus, millised keeleõppe meetodid on noortele kõige tõhusamad ja millist kasu toob osalemine sarnastes projektides mitteformaalsete võõrkeeleõppe meetoditega. Projektis osalemise kogemuse põhjal saavad noored kirjutada sarnase projekti, et jätkata keeleõpinguid sellisel mitteformaalsel meetodil. Saadud kogemusi ja teadmisi rakendavad noored eelkõige oma elus ja õpingutes. Nende eesti ja vene keele tase on oluliselt tõusnud vaid mõne päevaga, mis aitab neil koolides õppida. Samuti on neil teadmised ja oskused korraldada erinevaid eesti või vene keele õppe üritusi mitteformaalsete meetodite kaudu. Õpilaste huvi keelte õppimise vastu on pärast nende ürituste toimumist linnades oluliselt suurenenud, sest nüüd on õpitud, kuidas seda mitteformaalsete meetoditega huvitavamaks muuta. Selle kogemuse põhjal võivad noored julgelt osaleda õppevahetustes ehk minna õppima mõnda teise linna.

Osalejate võõrkeeleoskust arendas kõige paremini mitteformaalne suhtlus, nimelt eesti- ja venekeelsete noorte elamine ühes ruumis, teemade arutamine ja ülesannete täitmine segarühmades. Meeskonnamängud on üks parimaid viise võõrkeele õppimiseks, sest noored püüavad mängust eemal olles võimalikult kiiresti ja arusaadavalt selgitada oma mõtet või ideed ema- või võõrkeeles nii, et kõik saaksid aru, millest käib jutt. Mitteformaalse meetodi raames nagu „Noortekohtumised“ suhtlesid osalejad rohkem võõrkeeles, sest noortekohtumiste programmid tähendasid rühmaülesandeid, mängu, mitteformaalseid meetodeid, mida tehes tuli osalejatel omavahel suhelda, osata kaasa rääkida, teha ühiseid otsuseid ja kokku leppida. See võimaldas julgemalt end teises keeles väljendada.

Uuringu alguses püstitas autor uurimisküsimuse: millised mitteformaalsed meetodid on tõhusad võõrkeelte õppimise jaoks noorte seas vanuses 12–17 aastat? Uuringu läbiviimise käigus sai selgeks, et *Ice-breaking* mängud, rühmatööd ja noortevahetused on kõige tõhusamad mitteformaalsed meetodid võõrkeelte õppimise jaoks noorte seas vanuses 12–17 aastat.

Uuringu tulemusi analüüsid otsustas siinse töö autor teha mitu ettepanekut koolide jaoks, mis aitab tõsta noorte huvi võõrkeelte õppe vastu. Need on kirjas allpool.

- 1) Rohkem tuleks rakendada mitteformaalseid meetodeid võõrkelte õppimise tundides, võib üldse ümber korraldada õpetamise plaani.
- 2) Tuleks kirjutada projekte noorte jaoks võõrkeelte õppimise eesmärgiga.
- 3) Koolides võiks korraldada rohkem üritusi eesti keeles ja pühendatuna eesti rahvatraditsioonidele.
- 4) Tuleks teha koostööd noorsootöötajatega ja üldse noorsootöö valdkonnaga.

Käesoleva uurimistöö tulemused põhinevad „Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!“ projekti osalejate arvamustel ning neid ei saa üldistada. Tulevikus annab see uuring võimaluse uurida seda teemat laiemalt.

KOKKUVÕTE

Käesoleva lõputöö teema on „Võõrkeelte õppimine noorte seas mitteformaalsete meetodite abil “Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!” projekti näitel.

Lõputöö eesmärgiks oli uurida võõrkeelte mitteformaalsete meetodite abil õppimise efektiivsust noorte enda arvates vanuses 12–17 aastat projekti „Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!” näitel. Selleks oli läbi viidud uuring, kus osales “Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!” projekti raames 20 noort vanuses 12–17 aastat, projekt viidi läbi kahe noortekohtumisena 2020. aastal.

Käesolev lõputöö koosneb kolmest peatükist. Teoreetilises osas kirjeldatakse võõrkeelte õppemeetodeid, mida kasutatakse noortega töötades. Teoreetilisest osast võiks kokku võtta väite, et on kaks viisi võõrkeelte õppimiseks: formaalsed ja mitteformaalsed meetodid. Kuid mitteformaalsete meetodite alus on formaalsete meetodite ala. Võõrkeelte õppimine mõjutab väga oluliselt inimeste kognitiivseid protsesse. Samuti uurib töö autor teoreetilises osas mitteformaalsete meetodite põhimõtteid. Autor kirjeldab erinevaid mitteformaalseid meetodeid ja nende omadusi. Selles peatükis käsitleb autor lisaks noorte (vanuses 12–17 aastat) vajadusi ning seda, kuidas neid kaardistada ja protsessidesse kaasata. Kuna tänapäeval nimetatakse uut põlvkonda “Z-põlvkonnaks”, siis kirjutab siinse lõputöö autor Z-põlvkonna vajaduste ja iseärasuste kohta.

Teine peatükk on empiiriline osa, kus kirjeldatakse uuringu eesmärki ja ülesandeid. Uurimismeetodina oli kasutatud kvalitatiivset uurimismeetodit ja selles osas põhjendab autor selle valikut, ühtlasi ka andmekogumusviisi ning valimi koostamist ja uurimisprotseduuri. Autor esitab vaatluse tulemused, arutelu ja teeb järeldused ning ettepanekud. Tulemuste analüüsimeetodiks valis autor diskursusanalüüsi meetodi vormistatud tabelite näol. Uuring korraldati 20 “Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!” projekti osalejaga. Uurimus näitab, et just mitteformaalsed õppemeetodid on võõrkeele õppimisel kõige tõhusamad. “Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!” projekt osalejate arvamused sarnanevad teoreetiliste seisukohtadega, s.t mitteformaalse õppimise korral on noored motiveeritumad ja tänu sellele õpivad teist keelt jõudsamalt. Uuring näitab, et võõrkeeleoskust arendas uuringus osalejatel kõige paremini mitteformaalne suhtlemine, nimelt eesti- ja venekeelsete noorte elamine ühes ruumis, teemade arutamine ja ülesannete täitmine segarühmades. Võis märgata, et meeskonnamängud on üks paremaid viise võõrkeele õppimiseks,

sest noored püüavad mängust eemal olles võimalikult kiiresti ja arusaadavalt selgitada oma mõtet või ideed ema- või võõrkeeles nii, et kõik saaksid aru, mille kohta mäng käib.

Uurimistöö tulemuste põhjal on näha, et noortel on suur huvi võõrkeelte õppimise vastu just seal, kui kasutatakse mitteformaalseid õppemeetodeid, sest need meetodid lähtuvad rohkem noorte vajadustest ja eripäradest.

Uuringust võib näha, et praegu on noorte jaoks oluline leida sobivad meetodid nende õppimise jaoks ja nendega tööks. Uuringu põhjal võib autor väita, et valitud võõrkeelte õppimiseks olid noortekohtumiste meetod ja selle raames teised mitteformaalsed meetodid täielikult sobivad noortele vanuses 12–17. Samuti võib öelda, et noortekohtumiste kaudu õppisid noored võõrkeeli efektiivsemalt, sest juba kolme päeva pärast suutsid nad sihtkeeles suhelda. Võrdluseks, samal ajal olid nad vastavaid keeli koolis õppinud juba 6–11 aastat, kuid kuni projekti alguseni ei osatud neid keeli kasutades veel rääkida.

Kokkuvõtteks hindab töö autor, et püstitatud eesmärk on saavutatud, sest autor sai vastused oma uurimisküsimusele: millised mitteformaalsed meetodid on tõhusad võõrkeelte õppimise jaoks noorte seas vanuses 12–17 aastat?

Töö on suunatud koolidele ja asutustele, kes tegelevad võõrkeele õpetamisega, ning ka kõigile teistele, kes on vastavast teemast huvitatud.

SUMMARY

The theme of this graduation work is „Learning foreign languages among young people using informal methods“ using the example of the project „Learning languages is important, but it is even more important to learn them together!“. The thesis author is a student of Narva College of the University of Tartu Olesja Blinova. The work was composed in 2022–2023 in Estonian language.

The goal of graduation work is to study the level of effectiveness of learning foreign languages among young people aged 12 to 17 using informal methods using the example of the project „Learning languages is important, but it is even more important to learn them together!“. To do this, a study was conducted in which I took part in 20 adolescents aged 12 to 17 who participated in two youth meetings as part of the project in 2020.

The work consists of three chapters. The theoretical part describes methods of teaching foreign languages among young people. In the theoretical part, it can be said that there are two ways of learning foreign languages: formal and informal methods. However, the basis of informal methods is the field of formal methods. Learning foreign languages has a very significant impact on people's cognitive processes. Also in the theoretical part, the author studies the principles of informal methods. The author describes various informal methods and their features. In this chapter, the author also studies the needs of adolescents aged 12 to 17 years, how to compose and attract them. Since today the new generation is called „Z generation sk“, the author writes about the needs and features of generation Z.

The second chapter is a section of the study that describes the purpose and objectives of the study. As a research method, a qualitative research method was used, and in this part the author justifies his sample, describes the method of data collection, sample, as well as the research procedure.

In the last chapter, the author presents the results of the inspection, discussion and makes conclusions and suggestions. Using the result analysis method, the author selected a description of the characteristics in the form of tables. The study was conducted with 20 participants in Project „Learning languages is important, but it is even more important to learn them together!“. The study shows that it is informal teaching methods that are most effective in learning a foreign language. The opinions of the participants of the „Learning languages is important, but it is even more important to learn them together!“ project are similar to the theoretical views that in the case of informal education, young people are more motivated and therefore learn a foreign

language more efficiently. The study shows that knowledge of a foreign language was best developed among participants in informal communication, namely, living of Russian-speaking and Estonian-speaking youth in the same room, discussing issues and performing tasks in mixed groups. It can be noticed that team games are one of the best ways to learn a foreign language, as young people, being away from the game, try to explain their thought or idea in their native or foreign language as quickly and more clearly as possible so that everyone can understand what they are talking about.

The results of the study show that young people show great interest in learning foreign languages precisely where informal methods are used, since these methods are more based on the needs and characteristics of young people.

In the course of the study, we can understand that it is important for young people today to find an appropriate method for teaching and working with them. The author of the study may say that the chosen method of youth meetings for learning foreign languages and other informal methods of working with young people are quite suitable for adolescents aged 12 to 17 years. We can also say that as part of youth meetings, young people studied foreign languages more effectively, since after three days they could speak a foreign language, but at the same time they have been studying for 6–11 years, and so far many could not speak a foreign language.

In conclusion, the author of the work assesses that the goal has been achieved, since the author received answers to his research question: what informal methods are effective for learning foreign languages among youth aged 12 to 17 years?

The work is aimed at schools and institutions that teach a foreign language or are interested in such a topic.

KIRJANDUS

Batsleer, J. M. (2008). *Informal Learning in Youth Work*. SAGE Publications.

Beall, George 2016. 8 Key Differences between Gen Z and Millennials. Available at http://www.huffingtonpost.com/george-beall/8-key-differences-between_b_12814200.html, accessed February 28, 2023.

Centar 2018. Eesti keelest erineva emakeelega täiskasvanute eesti keele õpe lõimumis- ja tööhõivepoliitikas: kvaliteet, mõju ja korraldus. Tallinn: Eesti Rakendusüuringute Keskus Centar, Tallinna Ülikool.

Dörnyei, Zoltán 2001. *Motivational Strategies in the Language Classroom*. Cambridge: Cambridge University Press. Available at <https://doi.org/10.1017/CBO9780511667343>, accessed February 28, 2023.

Eesti elukestva õppe strateegia 2020. Haridus- ja Teadusministeerium, Eesti Koostöö Kogu, Eesti Haridusfoorum. Allikas: <https://www.hm.ee/sites/default/files/strateegia2020.pdf> (viimati vaadatud 12.02.2023).

Ellis, Nick C. 2003, lk 63–103. Chapter 4: Constructions, chunking and connectionism. The emergence of second language structure. – *The Handbook of Second Language Acquisition*. Toim Catherine J. Doughty, Michael H. Long. Oxford: Blackwell Publishing. Available at <https://doi.org/10.1002/9780470756492.ch4> accessed February 28, 2023.

Fecho, B., Clifton, J. 2017, lk 105–112. Dialoguing across cultures, identities, and learning: crosscurrents and complexities in literacy classroom. New York; London: Routledge.

Green, Christopher 2000. *Classics in the History of Psychology*. Available at <http://psychclassics.yorku.ca/Maslow/motivation.htm>, accessed February 28, 2023.

Hadfield, Jill 2010. *Rühmadünaamika võõrkeeletunnis*. Tlk Ursula Erik. Tallinn: Argo.

Hammersley, M. ja Atkinson, P. 1983, lk 2. *Ethnography. Principles in Practice*. London and New York: Routledge.

Haridus- ja Noorteamet 2023. Noortekohtumised; <https://harno.ee/noortekohtumised#tulemused> (viimati vaadatud 28.02.2023).

Hirsjärvi, S. jt 2005, lk 200. *Uuri ja kirjuta*. Tallinn: Medicina.

Hulstijn, Jan H., Laufer, Batia 2001, lk 539–558. Some empirical evidence for the involvement load hypothesis in vocabulary acquisition. *Language Learning*, kd 51, nr 3. Available at <https://doi.org/10.1111/0023-8333.00164> accessed February 28, 2023.

Inclusion Strategy of the “Youth in Action” programme 2007, lk 3. Brussel: EUROPEAN COMMISSION, Education and Culture, Youth, Sport and Relations with the Citizen <https://www.salto-youth.net/downloads/4-17-1294/InclusionStrategyYiA.pdf>, accessed February 28, 2023.

Ivask, Pille 2017. 4 põhjust õppida selgeks uus võõrkeel; <https://www.aripaev.ee/uudised/2017/02/12/4-pohjust-oppida-selgeks-uus-voorkeel> (viimati vaadatud 07.05.2023).

Kalmus, Veronika 2015. Diskursusanalüüs. <https://samm.ut.ee/diskursusanalyys> (viimati vaadatud 07.05.2023).

Kannelmäe-Geerts, Marit 2011. Noorsootöö muutuv maailmas. Mihus. Sihtasutus Archimedes Euroopa Noored Eesti Büroo; https://issuu.com/mitteformaalne/docs/mihus_9_detsember_72dpi (viimati vaadatud 28.02.2023).

Kikas, Eve 2010, lk.123, 154. Õppimine ja õpetamine esimeses ja teises kooliastmes. Haridus- ja Teadusministeerium. Allikas: https://haridus.ut.ee/sites/default/files/inline-files/edukoraamatkaanega_0.pdf (viimati vaadatud 07.05.2023).

Kikerpill, T., & Kingisepp, L. (2000). Keelekeskkond võõrkeeleõppe toetajana. Tallinn: TEA Kirjastus.

Kitsnik, Maret 2019. Eesti keele kui teise keele õppimine: kas raske töö või kerge lõbu? <https://keeljakirjandus.ee/ee/archives/26011> (viimati vaadatud 07.05.2023).

Kost, Reet 2013, lk 59. Noorsootöö õpik. Noorte poliitika, Noorte osalus; http://mitteformaalne.archimedes.ee/wpcontent/uploads/2014/07/Noorsootoo_opik_veebi_uusver1.pdf (viimati vaadatud 28.02.2023).

Laherand, M.-L. 2008, lk 225, 271. Kvalitatiivne uurimisviis. Teine trükk. Sulesepp: Tallinn.

Machemer, P. L., & Crawford, P. 2007, lk 9–30. Student perceptions of active learning in a large cross-disciplinary classroom. *Active learning in higher education*. Michigan, USA.

Mehisto, Peeter, Marsh, David, Frigols Martín, María Jesús, Võlli, Kai, Asser, Hiie 2010, lk 13–24. Lõimitud aine- ja keeleõpe. Tallinn: Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed. Allikas: https://integratsioon.ee/sites/default/files/216_LAK_raamat.pdf (viimati vaadatud 28.02.2023).

Metslang, H., Kitsing, M., & Krall, I. (2014). Lõimitud aine- ja keeleõppe metoodikast vene õppekeelega koolis. Eesti ja soome-ugri keeleteaduse ajakiri, 5, nr 3. Allikas: <http://jeful.ut.ee/index.php/JEFUL/article/view/jeful.2014.5.3.04> (viimati vaadatud 27.02.2023).

Mitteformaalne õppimine. Koos noortega <https://mitteformaalne.ee/mitteformaalne-oppimine/> (viimati vaadatud 06.03.2023).

Multikultuurse hariduse juhend 2015. European Commission Justice. <http://mitteformaalne.archimedes.ee/wp-content/uploads/2014/07/Multikultuurse-hariduse-juhend.pdf> (viimati vaadatud 28.02.2023).

Narva Õigeusu Gümnaasium 17.02.2020 – 30.10.2020. [Facebooki profiil]. Facebook. <https://www.facebook.com/narvaog.eu>.

Noored 2022. Eesti Statistika, Statistikaamet <https://www.stat.ee/et/avasta-statistikat/valdkonnad/heaolu/noored> (viimati vaadatud 28.02.2023).

Noorsootöö seadus 2010. RT I, 16.06.2016, 6 <https://www.riigiteataja.ee/akt/NTS> (viimati vaadatud 28.02.2023).

Patton, M. 2002. Qualitative Evaluation and Research Methods. California, Thousand Oaks: Sage.

Poolt, Hendrik 2023. Keeleõppe meetodid; <https://juhendaja.ee/keeleoppe-meetodid-0414samm0/> (viimati vaadatud 07.05.2023).

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning teiste seaduste muutmise seadus (eestikeelsele õppele üleminek) 2022. RT I, 28.12.2022, 8 <https://www.riigiteataja.ee/akt/128122022008> (viimati vaadatud 06.05.2023).

Reitav, Urmo 2013, lk 214–221. Noorsootöö õpik. Noorsootöö koolis. Allikas: http://mitteformaalne.archimedes.ee/wpcontent/uploads/2014/07/Noorsootoo_opik_veebi_uusver1.pdf (viimati vaadatud 27.02.2023).

Ristikivi, Lianne 2005. Tallinna linnas enimkasutatavad noorsootöölased mõisted. Tallinna Noorsootöö Keskus, Tallinna Spordi- ja Noorsooamet. Tallinn: MTÜ Noorte AMG. Allikas: <https://www.tallinn.ee/est/g3494s29544> (viimati vaadatud 28.02.2023).

Schlümmer, Edgar 2013, lk 156. Noorsootöö õpik. Noorsootöö tegevussuunad http://mitteformaalne.archimedes.ee/wpcontent/uploads/2014/07/Noorsootoo_opik_veebi_uusver1.pdf (viimati vaadatud 06.03.2023).

Shadmanbekova, A. 2021, lk 28–31. Foreign Language Teaching Methodology as An Independent Theoretical and Applied Science. Eurasian Journal of Learning and Academic Teaching. Available at <https://geniusjournals.org/index.php/ejlat/article/view/100>, accessed May 7, 2023.

Tiit, E., Servinski M. 2015, lk 13. Eesti maakondade rahvastik. Hinnatud ja loendatud. Statistikaamet <https://www.stat.ee/et/avasta-statistikat/valdkonnad/heaolu/noored> (viimati vaadatud 07.05.2023).

Tools for Learning in Non Formal Education. 2012. Salto-Youth Euromed Resource centre. Available at https://www.salto-youth.net/downloads/4-17-2694/GP_Tools-For-Learning-in-non-formal-educ_GB_130912_HD.pdf, accessed February 28, 2023.

Valk, Aune 2015, lk. 10. Analüüs eesti keele õppe tõhustamisest põhikoolis; http://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/45535/Analyys_keel_pohikool_2015.pdf (viimati vaadatud 07.05.2023)

Vessmann, Maria 2004, lk 12. Noored noortele koolitus. Koolitajate koolituse käsiraamat. ÜRO Rahvastikufond.

Virtsu Kool 17.02.2020 – 30.10.2020. [Facebooki profiil]. Facebook. <https://www.facebook.com/virtsukad>.

Wagenaar, A., Scherpbier, A. J., Boshuizen, H. P. A., Van der Vleuten, C. P. M. 2003, lk 201–212. The importance of active involvement in learning: A qualitative study on learning results and learning processes in different traineeships. *Advances in Health Sciences Education*, No. 8. Available at <https://doi.org/10.1023/A:1026036707461> accessed February 28, 2023.

Õunapuu, L. 2014, lk 143. Kvalitatiivne ja kvantitatiivne uurimisviis sotsiaalteadustes; https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/36419/ounapuu_kvalitatiivne.pdf?sequence=1&isAllowed=y (viimati vaadatud 07.05.2023).

LISA

Projekti „Õppida keeli on oluline, kuid veel olulisem on õppida neid koos!“ osalejate arvamused:

Jelizaveta: „Подобные проекты мне кажутся очень интересными, ведь благодаря ним я могу найти новых друзей. Это также огромная практика в языках, когда ты ничего вроде не понимаешь, а что ответить знаешь. Самое приятное, что никто не ругается за какие-то ошибки. Мне очень понравилось принимать участие в этом проекте, осталось много впечатлений и конечно же новых слов, выражений.“

Marjana: „Молодежные встречи с ребятами из Виртсу оказались для меня очень полезными. Они мне помогли не бояться общаться на малознакомом языке с его обладателями. Я подружилась с ребятами и до сих пор поддерживаю с ними общение. Я научилась находить общий язык с людьми, которые говорят на другом языке. Я не боюсь ошибиться и знаю, что меня всегда поправят. Эти встречи подарили мне незабываемые впечатления и положительные эмоции!“

Andri: „Mulle meeldis keeleprojekt väga. Sai uusi sõpru, sai palju suheldud ning igav ei hakanud. Sain teada vene keeles palju uusi sõnu ning õppisin ise ka rohkem vene keeles suhtlema. Ainuke asi, mis mulle ei meeldinud, oli see, et toidud kordusid, aga muidu polnud häda midagi – kõht oli täis ja hea olla!“

Raimond: „Mulle isiklikult meeldis see, kui jõudsime noortekasse kohale, siis tervitasid Narva noored meid tervitusega eesti keeles. Mulle meeldis toitlustus. Mulle meeldisid mänguõhtud. Oleks vaja olnud muuta kellaaegu, et mänguõhtud oleks kestnud kauem. Projekt aitas mulle projekti kirjutamise võimalusele kaasa. Mulle meeldis väga see, et nad üritasid rääkida eesti keelt ja nad said rääkimisega väga hästi hakkama.“

Paul: „Mulle meeldis selle projekti juures see, et sai uusi tutvusi ja toredaid kogemusi. Aitas kaasa noorte omavahelisele suhtlemisele ja keelepraktikale. Teisiti oleks võinud olla see, et oleks võinud rohkem minna vaatamisväärsusi vaatama. Grupitööd olid väga toredad. Aga väga ei meeldinud need lõputööd, kuna nende tegemine oli üsna raske, aga muidu oli üsna äge.“

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Autor, Olesja Blinova,

(18.09.1985)

1. annab Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose „ Võõrkeelte õppimine noorte seas mitteformaalsete meetodite abil „Õppida keeled on oluline, kuid veel olulisem õppida neid koos!“ projekti näitel“, mille juhendaja on Elvira Küün;
- 1.2. reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
- 1.3. üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
2. on teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile;
3. kinnitab, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Narvas, 12.05.2023